

FilmoTeca

de Catalunya

Hacia el sur

Vers le sud, Laurent Cantet, 2005

El turisme sexual femení a Haití

La passió imposada

Començament dels anys 80, Haití viu sota l'opressió del dictador Baby Doc. Malgrat tot, el país continua sent una destinació turística molt preuada.

L'hotel «La Petite Ansa», instal·lat sobre una platja dels afores de Port-au-Prince, és un vertader edèn tropical al voltant del qual gravita una quadrilla de nois joves que intercanvien els seus encants i la seva tendresa per alguns favors, un bon àpat, de vegades, alguns dòlars... i sobretot una mica d'afecte i de calma. Dues clientes americanes de cinquanta anys, mancades de tendresa i de sexe, veuen la seva vida pertorbada per la vertadera passió amorosa que experimenten totes dues per en Legba, un noi de divuit anys, a qui vénen a trobar cada any.

Hacia el sur descriu el desig d'aquestes dues dones, la seva rivalitat, però també la seva dificultat per tenir en compte la realitat social, extremadament difícil que envolta aquest petit racó de paradís en el qual són confinades. Fins al final, a causa d'aquesta incapacitat de comprensió real, Legba els quedarà inaccessible. Amb el seu desig no n'hi haurà prou, seran sempre turistes a Haití, entorn de paisatges idíl·lics i hotels turístics on abunden boniques americanes que vénen a aprofitar la seva fórmula de «somni».

Inspirada en la novel·la homònima de Dany Laferrière i sublimada per Laurent Cantet, *Hacia el sur* és una història que descriu en estat pur la dualitat d'Haití del qual l'escriptor és originari: una illa que ofereix el paradís als ocells de pas que volen oblidar l'estrès diari de

les capitals, deixant de costat, en el temps de les vacances, la seva sufocant moralitat. Ellen pertany a aquestes aus. Sota els trets de Coca Rampling, aquesta dona de caràcter fort creu apropiar-se apropiant del lloc on passa el seu temps de clienta com si fos una reina. Però Brenda (Karen Young) ho és igualment, Sabuda (Louise Portal) i d'altres...

Afectat per les paraules de Laferrière, Laurent Cantet s'adona de l'ambivalència d'un lloc on les lluentons dissimulen la misèria. Adaptant aquesta història, aconsegueix abordar un assumpte delicat i conserva amb intel·ligència els monòlegs de la novel·la. Aquestes dones d'estatus social respectable, arribant als cinquanta, usen insidiosament el seu poder per ser finalment clientes de Legba. Legba, el bonic haïtien, representa la joventut, la

bellesa i la despreocupació perduda d'aquestes occidentals en crisi d'amor. Heus aquí per què es barallen Ellen i Brenda... per les seves mirades, les seves mans i el seu cos. La lluita resulta ferotge, a força de sopars i roba nova. Laurent Cantet descriu meravellosament aquesta prostitució, que per a elles no ho és, i aquesta relació amorosa, que per a Legba no n'és una. Molt ben posats en escena, els monòlegs apareixen com una eina hàbil permetent cavar en profunditat l'ànima desencantada d'aquestes dones. La duresa d'Ellen, la dolçor de Brenda i el retrocés de la canadenc Sabuda aporten un retrat eclèctic d'aquests adeptes de la prostitució amorosa. Laurent Cantet associa Charlotte Rampling, actriu de renom, a comedians que ho són menys, Karen Young i Louise Portal (*El declivi de l'imperi americà* i *Les invasions bàrbares*). Més enllà, reprèn els seus costums de *Recursos humans* i fa actuar no-professionals, oferint a Ménothy César (Legba) una recompensa en la Mostra de Venècia. El seu personatge sembla portar sobre les seves espatlles el pes d'Haití, intentant sobreviure en un univers

desviat per la seva manca d'indicacions. El jove Eddy s'arrisca a prendre exemple sobre Legba, mentre que la mirada de l'ancià Albert, l'amo de l'hotel, sembla desarmada. Tres generacions d'haïtiens són sota els nostres ulls. I nosaltres mirem un espectacle passat a imatge de manera sumptuosa, però participem en una ben trista realitat. (La vessant femenina del turisme sexual que darrerament hem pogut veure als teatres amb *Plataforma* del francès Michel Houellebecq).

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Laurent Cantet
Guió: Laurent Cantet i Robin Campillo, basat en tres relats del llibre "La chair du maître" de Dany Laferrière
Producció: Caroline Benjo, Carole Scotta i Simon Arnal-Szlovak.
Fotografia: Pierre Milon
Muntatge: Robin Campillo
Diseny de producció: Franckie Diago
Vestuari: Denis Sperdouklis

Equip Artístic

Charlotte Rampling (Ellen)
Karen Young (Brenda)
Louise Portal (Sue)
Ménothy César (Legba)
Lys Ambroise (Albert)
Jackenson Pierre Olmo Díaz (Eddy)
Wilfried Paul (Neptune)
Michelet Cassis (Charlie)
Jean-Robert Pierre (Chico)

Filmografia

Hacia el sur, 2005
El empleo del tiempo, 2001
Recursos humanos, 1999
Los sanguinarios, 1997